

Bediüzzaman'ın Cumhuriyet hakkındaki fikri nedir?

[Eskişehir Mahkemesinde gizli kalmış ve resmen zapta geçme miş ve müdafaatımda dahi yazılmamış bir eski hatırayı ve lâtif bir kıssa-i müdafaayı beyan ediyorum.]

Orada benden sordular ki: “Cumhuriyet hakkında fikrin nedir?”

Ben de dedim: “Yaşlı mahkeme reisinden başka daha siz dünyaya gelmeden ben dindar bir cumhuriyetçi olduğumu elinizdeki tarihçe-i hayatım ispat eder. Hülâsası şudur ki: O zaman, şimdiki gibi, hâli bir türbe kubbesinde inzivada idim. Bana çorba geliyordu. Ben de tanelerini karıncalara veriyordum. Ekmeğimi onun suyu ile yerdim. Benden sordular, ben dedim: Bu karınca ve arı milletleri cumhuriyetçidirler. Cumhuriyetperverliklerine hürmeten, taneleri karıncalara veriyorum.”

Sonra dediler: “Sen Selef-i Salihîne muhalefet ediyorsun.”

Cevaben diyordum: “Hulefâ-i Râşidîn; hem halife, hem reisicumhur idiler. Sıddîk-ı Ekber (r.a.) Aşere-i Mübeşşereye ve Sahabe-i Kirama elbette reisicumhur hükmünde idi. Fakat mânâsız isim ve resim değil, belki hakikat-i adaleti ve hürriyet-i şer’iye taşıyan mana-yı dindar cumhuriyetin reisleri idiler.”

İşte, ey müdde-i umumî ve mahkeme âzâları, elli seneden beri bende olan bir fikrin aksiyle beni itham ediyorsunuz. Eğer lâik cumhuriyet soruyorsanız, ben biliyorum ki, lâik mânâsı, bîtaraf kalmak, yani hürriyet-i vicdan düsturuyla, dinsizlere ve sefahetçilere ilişmediği gibi dindarlara ve takvâcılara da ilişmez bir hükûmet telâkki ederim. Yirmi beş senedir hayat-ı siyasiye ve içtimaiyeden çekilmişim. Hükûmet-i cumhuriye ne hal kesb ettiğini bilmiyorum. El’iyâzü billâh, eğer dinsizlik hesabına imanına ve âhiretine çalışanları mes’ul edecek kanunları yapan ve kabul eden bir dehşetli şekle girmişse, bunu size bilâperva ilân ve ihtar ederim ki, bin canım olsa, imana ve âhiretime feda etmeye hazırım. Ne yaparsanız yapınız, benim son sözüm * olarak sizin beni idam ve ağır ceza ile zulmen mahkûm etmenize mukabil derim:

Ben, Risale-i Nurun keşf-i kat’îsiyle, idam olmuyorum, belki terhis edilip Nur ve saadet âlemine gidiyorum. Ve sizi, ey gizli düşmanlarımız ve dalâlet hesabına bizi ezen bedbahtlar, idam-ı ebedî ile ve daimî haps-i münferitle mahkûm bildiğimden ve gördüğümünden, tamamıyla intikamımı sizden alarak kemâl-i rahat-ı kalble teslim-i ruh etmeye hazırım, onlara demiştim.

*Allah bize yeter. O ne güzel vekildir. Âl-i İmrân Sûresi, 3:173.

